

ข่าวประชาสัมพันธ์

19 สิงหาคม 2559

ค่ายนิเวศวิทยาทางทะเลภาคฤดูร้อนกับเชฟรอน
เรียนรู้คู่ปฏิบัติ บ่มเพาะอนาคตนักวิทยาศาสตร์ทางทะเล

“เรียนมากก็ไม่เท่ากับเจอของจริง” เป็นคำกล่าวของนักศึกษาคนหนึ่งที่เข้าร่วมกิจกรรม “ค่ายนิเวศวิทยาทางทะเลภาคฤดูร้อนกับเชฟรอน” ซึ่งเพื่อนๆ ร่วมค่ายต่างเห็นพ้องว่า ค่ายแห่งนี้ที่มีทะเลและป่าชายเลนเป็นห้องเรียนได้เปิดโอกาสให้พวกเขาได้เรียนรู้ด้วยการลงมือทำ ได้ฝึกคิด และฝึกปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง ช่วยสร้างแรงจูงใจให้พวกเขาสนุกสนานที่จะสืบเสาะหาคำตอบและองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เข้าใจเรื่อง วิทยาศาสตร์ทางทะเลได้อย่างถ่องแท้ จนต่อยอดเป็นความชอบและความถนัดของตนเองต่อไป

เป็นระยะเวลากว่า 24 ปีแล้ว ที่โครงการ “ค่ายนิเวศวิทยาทางทะเลภาคฤดูร้อนกับเซฟรอน” อันเป็นความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งและป่าชายเลน โดยการสนับสนุนของ บริษัท เซฟรอนประเทศไทย จำกัด ได้เพาะเมล็ดพันธุ์สร้างนักวิทยาศาสตร์รุ่นเยาว์ของประเทศแล้วกว่า 680 คน โดยในปีนี้มีนิสิตจาก 10 สถาบันทั่วประเทศ จำนวน 30 คน เข้าร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทางทะเล ทั้งในเรื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมทางทะเล รวมถึงกลไกและกระบวนการสำคัญที่เกิดขึ้นในทะเล ผ่านการทดลองและฝึกปฏิบัติในสถานที่จริง ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทะเลอันดามัน จ.ภูเก็ต การจัดค่ายนี้มีเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพในด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล ที่ปัจจุบันยังต้องการทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพอีกมาก อีกทั้งยังเป็นการจุดประกายจิตสำนึกการอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติของเราให้คนรุ่นใหม่ต่อไป

ผศ.ดร.อุดมศักดิ์ ดรุมาศ หรือ “อาจารย์ขุน” ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เล่าถึง จุดเด่นของค่ายว่า “ค่ายปีนี้เป็นแห่งแรกนอกเป็น 3 ส่วนหลัก คือ การสอนทฤษฎี การลงมือปฏิบัติ และเกี่ยวกับเรื่องการทำหนดนโยบาย ส่วนแรกเป็นการปูพื้นฐานทางทฤษฎีและปฏิบัติการเกี่ยวกับนิเวศวิทยาทางทะเล ตั้งแต่ทางด้านสมุทรศาสตร์ ชีววิทยาทางทะเล ให้เห็นว่าทะเลมีระบบนิเวศอะไรบ้าง ทั้งป่าชายเลน แนวปะการัง หาดหิน หาดทราย ลึกไปถึงถึงโอเชียนซิสเต็มส์ (Ocean Systems) เราเรียนทั้งหมด เพื่อปรับพื้นฐานองค์ความรู้ของผู้เข้าร่วมค่ายให้เท่ากันทุกคนก่อน ส่วนที่สองเป็นเรื่องของการปฏิบัติการ เราเรียนด้วยการลงมือปฏิบัติ ทดลองจริง ในสภาพแวดล้อมจริง เป็นลักษณะของการประเมินความอุดมสมบูรณ์ องค์ประกอบของชนิด รวมถึงการศึกษาห่วงโซ่อาหารในทะเล เช่น เราเอาปลา มาสำรวจว่าในกระเพาะของปลามีอะไรบ้าง ซึ่งจะทำให้คนที่ไม่มีพื้นฐานทางทะเลได้เห็นภาพเหมือนกับการต่อจิ๊กซอว์เป็นชิ้นๆ ซึ่งคนที่ไม่มีพื้นฐานแล้วก็จะเข้าใจเพื่อคิดต่อไปในส่วนที่สามคือ การวางแผนเชิงนโยบายในการจัดการทรัพยากรทางทะเล นอกจากกระบวนการเรียนการสอน 3 ส่วนข้างต้นแล้ว ยังมีการแบ่งกลุ่มทำโปรเจกต์ลักษณะเหมือนการทำงานวิจัยเบื้องต้น โดยปีนี้ให้ผู้เข้าร่วมได้เลือกโปรเจกต์ตั้งแต่ต้นตามความชอบและความสนใจ เพื่อให้แต่ละกลุ่มได้มีเป้าหมายและเวลาในการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ และนำทุกองค์ความรู้มาออกแบบและหาคำตอบหลังจากที่ได้เรียนทฤษฎีและปฏิบัติมาแล้ว”

อาจารย์ขุน ซึ่งเป็นศิษย์เก่าค่ายรุ่นแรก เล่าต่อถึงรูปธรรมความสำเร็จจากค่ายว่า “ความสำเร็จของค่ายตลอดระยะเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา คือการได้มีส่วนร่วมในการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพในด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเลออกมารับใช้สังคมและประเทศชาติ คนที่ผ่านค่ายนี้ตอนนี้ที่จบ

ปริญญาเอกประมาณ 10 คน เป็นอาจารย์สอนอีกกว่า 30 คน และอีกส่วนหนึ่งคือเป็นนักวิชาการกระจายตามหน่วยงานต่างๆ ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ และเทคโนโลยีให้กับเยาวชนรุ่นต่อๆ ไปได้”

ด้านนายเผด็จสุข ธีระนุกูล หรือ “พีช” ศิษย์เก่าค่ายรุ่นที่ 18 เป็นอีกหนึ่งในตัวอย่างผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมของค่าย ที่รับหน้าที่เป็นที่เลี้ยงในปีนี้ พีชบอกอย่างภูมิใจว่า “ค่ายนี้ทำให้พบตัวเอง ทำให้ผมชอบที่จะเรียนรู้ทางทะเลมากขึ้น กลับไปผมไปเลือกเรียนวิชาที่เกี่ยวกับทะเลมากขึ้น พอเรียนต่อปริญญาโทก็เลือกเรียนทางทะเล ค่ายนี้อัดแน่นความรู้ได้เยอะมากและเป็นส่วนสำคัญในการที่จะเลือกเรียนขั้นต่อไปในระดับปริญญาเอก ค่ายนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่จุดประกายให้หลายๆ คนมองเห็นอนาคตของตัวเองและหันมาสนใจอนุรักษ์ทะเลมากขึ้น”

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังต้องการบุคลากรคุณภาพทางทะเลอีกมาก เพื่อการพัฒนา การอนุรักษ์ และการจัดสรรทรัพยากรทางทะเล หากแต่เด็กรุ่นใหม่กลับเลือกเรียนทางสายวิทยาศาสตร์น้อยลง รวมถึงสาขาวิทยาศาสตร์ทางทะเล จึงทำให้การส่งมอบความรู้และความรับผิดชอบให้กับคนรุ่นถัดไปขาดช่วงลง

หทัยรัตน์ อติชาติ ผู้จัดการฝ่ายนโยบายด้านรัฐกิจและกิจการสัมพันธ์ บริษัท เซฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด เปิดเผยว่า “วัตถุประสงค์ของค่ายนิเวศวิทยาทางทะเลภาคฤดูร้อนสอดคล้องกับนโยบายของเซฟรอนในการส่งเสริมการศึกษาและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงยังช่วยสนับสนุนโครงการ ‘Enjoy Science : สนุกวิทย์ พลังคิด เพื่ออนาคต’ ซึ่งเป็นโครงการเพื่อสังคมหลักของบริษัทฯ ที่มุ่งยกระดับการเรียนการสอนด้าน STEM หรือ สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ โดยเน้นการเรียนการสอนแบบตั้งคำถาม และการลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เยาวชนเลือกเรียนด้านวิทยาศาสตร์และจูงใจเยาวชนให้เห็นว่าวิชาเหล่านี้เป็นเรื่องสนุก เพราะเป็นสาขาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทางการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งค่ายนี้เป็นหนึ่งในโครงการที่ช่วยสร้างการรับรู้และแรงบันดาลใจในด้าน STEM ได้เป็นอย่างดี การจัดค่าย 24 ครั้งอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นการส่งเสริมพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรในประเทศไทยขยายผลให้เกิดเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วประเทศไทย ให้มีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียน และมุ่งพัฒนาไปสู่บุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเลของประเทศไทย ผู้เข้าร่วมค่ายทั้ง 30 คน ที่เดินทางมาจากทั่วประเทศต่างมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ เรียนรู้นอกห้องเรียน นอกตำราเรียน และสัมผัสประสบการณ์จริง ดิฉันเชื่อมั่นว่านอกจากมิตรภาพที่งดงามจากการเรียนรู้ร่วมกันแล้วนั้น นิสิตนักศึกษาจะนำวิชาความรู้จากการศึกษาเล่าเรียนตลอดระยะเวลา 1 เดือน ทั้งภาคทฤษฎีและประสบการณ์จากการปฏิบัติจริงไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สถาบันการศึกษา และประเทศชาติต่อไป”

นางสาวปฐมภรณ์ กระจ่างโพธิ์ “กลอยใจ” นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เล่าถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากค่ายนี้ว่า “การเรียนที่มหาวิทยาลัยไม่ใช่ว่าจะได้ลงพื้นที่จริงทุกสาขาที่เรียน มาค่ายนี้ได้เห็นและสัมผัสครบ วิทยาการแต่ละท่านมีมุมมองที่แตกต่างกัน มาค่ายนี้เราได้ความรู้และประสบการณ์เพิ่ม ได้รู้เรื่องที่เราไม่เคยรู้ และได้พบอาจารย์ที่ในสาขาที่เราไม่ถนัด วิทยาการที่นี้สามารถถ่ายทอดทั้งทฤษฎีและประสบการณ์จริงได้เป็นอย่างดีที่ สามารถเล่าแล้วเห็นเป็นภาพ จากแต่ก่อนที่เรียนทฤษฎีเป็นโมเดลมันทำให้เรามองไม่เห็นเวลาใช้จะนำไปใช้ยังไง มาค่ายนี้เราได้เห็นประสบการณ์ที่เขาเคยทำมาแล้ว ซึ่งทำให้รู้ว่าเราควรไปต่อยอดยังไง และที่สำคัญคือค่ายนี้ทำให้ค้นพบตัวเองว่าต่อไปในอนาคตจะเลือกเรียนเกี่ยวกับทะเลทางด้านนิเวศป่าชายเลนซึ่งเราสนใจเป็นพิเศษ”

ด้าน นายอภิชาต ทองกระจ่าง “โต้ง” นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เด็กหนุ่มลูกทะเลชาวสมุทร สุราษฎร์ธานี เล่าถึงแรงบันดาลใจในการมาค่ายครั้งนี้ว่า “ผมสนใจวิทยาศาสตร์มาตั้งแต่ตอนเด็ก มาค่ายนี้จึงเหมือนเป็นการสร้างเข็มทิศให้กับตัวเองชัดเจนมากขึ้นในการเลือกเรียน ความฝันผมตอนเด็กคืออยากเป็นคือนักวิทยาศาสตร์ทางทะเล เพราะชีวิตและ

ครอบครัวมีความผูกพันกับทะเล ผมคิดว่าวันที่เราเรียนจบ เราต้องกลับบ้าน กลับไปอยู่กับทะเล เราจึงต้องศึกษาเกี่ยวกับทะเลให้มากขึ้น มาค่ายครั้งนี้ทำให้เปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับทะเลไปเยอะมาก จากเดิมคิดว่ารู้ประมาณหนึ่ง พอศึกษาจริงๆ มันเยอะมาก”

ส่วนนางสาวมัทธนา ดอนนกลาย “ดาว” นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาเทคโนโลยีการประมง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี บอกเล่าความประทับใจจากค่ายว่า “ตอนสมัครมาก็กังวลพอสมควร เพราะรุ่นพี่เล่าให้ฟังถึงหลักสูตรที่อัดแน่นและการลงมือปฏิบัติงานจริงที่เหนื่อยมาก แต่พอมาแล้ว กลับรู้สึกถึงความท้าทายของการเรียนรู้เกี่ยวกับท้องทะเล เกี่ยวกับสมุทรศาสตร์ และนอกเหนือจากความรู้และประสบการณ์ทางทะเลในหลักสูตรแล้ว สิ่งที่ได้รับมากกว่าคือการได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้กับเพื่อนจากต่างสถาบัน ทำให้มุมมองและความคิดของเรากว้างขึ้น ประสบการณ์ในครั้งนี้จะเอาไปบอกต่อให้เพื่อนๆ ที่ไม่ได้มาให้ได้ทราบเกี่ยวกับระบบนิเวศทางทะเล การเดินเรือ และการอนุรักษ์ทางทะเล ว่าหากเราไปทำลายทรัพยากรจุดๆ หนึ่ง มันจะมีผลกระทบรอบด้านอีกหลายจุด เราต้องอนุรักษ์ท้องทะเลมากขึ้น และสำคัญที่สุดคือคือค่ายนี้ทำให้เราสามารถตัดสินใจเลือกอนาคตของตัวเองได้ชัดเจนว่าจะเลือกเรียนต่อทางด้านทะเลอย่างแน่นอน”

ระยะเวลาเพียง 1 เดือนของการเข้าค่ายนิเวศวิทยาทางทะเลภาคฤดูร้อน ที่บริษัท เซฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ได้บ่มเพาะ 30 ต้นกล้านักวิทย์แห่งท้องทะเลไทย ให้เป็นกล้าที่แกร่งและพร้อมเติบโตแบ่งบานสู่นักอนุรักษ์ท้องทะเลไทยในอนาคตต่อไป